COMMUNICATION AND DISCIPLINE

INTRODUCTION: Discipline and communication in the home and at school facilitate the growth and maturity of a healthy child.

QUESTIONS FOR REFLECTION:

- How would I like my child to be when he or she reaches the age of 20?
- What does he or she need to become that person?

DISCIPLINE

To discipline our children means to teach them appropriate ways of behavior. Discipline is not the same as punishment. The word discipline comes from "disciple", one who learns. Discipline is teaching...guiding.

Example of discipline: Caroline does her homework every day at 4:30 in the afternoon.

Example of punishment: Caroline's mother spanks her when she brings home an "F" for not doing her homework.

RULES AND CONSEQUENCES

In every society, people are governed by laws. These laws help us live with one another and enjoy the freedom we have. The family is also a society with laws.

The first step toward effective discipline in the home is to tell your children what you expect from them. These expectations are the rules that govern the behaviors and activities of our homes.

We all follow rules, even though we might not be conscious of them (i.e., not using bad language, not eating in the living room, etc.). Just like in society, when family rules are not obeyed, the person that breaks them must face the consequences.

For a RULE to be effective, it must have clear CONSEQUENCES. Parents must be sure that the child:

- Understands the rule.
- Agrees to obey it.
- Understands the consequence of not obeying it.

PATTERNS TO ESTABLISH LIMITS AND RULES IN THE HOME

- If your children's ages permit, encourage them to participate in establishing the rules. Example: Keeping the home clean.
- Establish few rules, but firm ones.
- Make sure that you have logical reasons to support these rules.
- The consequences of breaking the rules should make children responsible for their own actions. For example, if children make the telephone bill go up, then this means that they should contribute from their allowance to help pay for it.
- If a rule is broken, take this opportunity to learn from the situation. Share your own mistakes.
- The limits and rules should be practical and realistic. They should be open for discussion and change.

PRACTICE EXERCISE

Write down three rules in your home	
2	
3	

Now answer the following questions:

- Have I talked clearly with my children about these rules?
- Were they able to give their opinion as to whether or not they agree?
- Are the consequences for breaking these rules clear?
- Are we, as the adults of the family, ready to provide a good example and to follow through with what we said?

OPEN AND CLEAR COMMUNICATION

When difficulties arise in the family, it is almost always because we don't have an open and clear communication.

There are some concepts about communication which we should understand in order to be able to improve the way we communicate with other people.

 As human beings we are constantly communicating, even when we aren't speaking. There is verbal and non-verbal communication. Non-verbal communication carries half of the message. Verbal communication is not always in agreement with our non-verbal messages.

Example: Why are you mad?

ME? (screaming furiously) Who told you that I was mad?

In communication, it is important to know how to listen. The conversation is interrupted if I am busy thinking about what I am going to answer, instead of paying full attention to what I am being told. Listen first, and then make yourself understood.

RULES FOR HAVING A CLEAR, PRODUCTIVE COMMUNICATION

- 1. Choose the words, tone of voice and body language that are appropriate to clearly communicate your message.
- 2. Avoid speaking in a blaming manner or using general terminology, such as "you always" or "you never".
- 3. Stay in the present by not bringing into the conversation arguments or discussions which have not been resolved for years.
- 4. Ask the other person if he or she understood your message.
- 5. Make sure that the other person understood your message (we don't always understand what the other person is saying, although we hear what they say).

With the children...

- 1. Get close to them. They don't understand from a "long distance".
- 2. If possible, position yourself at the child's eye level to make eye contact.

Remember that communicating is speaking and listening. When we don't listen to our children, we are not communicating.

How to Practice These Ideas...

IDEAS FOR PARENTS: DISCIPLINE

- 1. Love your children even if you are not happy with their conduct.
- 2. The rules should be in accordance with your child's age.
- 3. Provide a good example. Children learn best by what they see, not by what they hear.
- 4. When your children do something good, let them know. Also, show your approval through non-verbal communication such as a smile.
- 5. The way to discipline your child should <u>not</u> depend on your present mood. Consistency and fairness is the goal.
- 6. Be patient. Children are learning from their mistakes.
- 7. Expect the best from your child.
- 8. When you talk to your child, make sure that he or she understands you.

REMEMBER:

DON'T GET DISCOURAGED....
BE CONSISTENT AND FAIR.
BY DISCIPLINING OUR CHILDREN,
WE ARE INCREASING THEIR OPPORTUNITIES
FOR FUTURE SUCCESS!

Materials based on the Parent Institute for Quality Education Program in California

တာ်ဆဲးကျိုးဆဲးကျိုး

S:

တၢိဳဏနဉ်တၢ်သိဉ်တၢ်သီ

တာ်ကတိၤလာညါ – တာ်အိုဉ်ဇီးတာ်ဇိကနဉ်တာ်သိဉ်တာ်သိနီးတာ်ဆုံးကျိုးဆုံးကျာလာဟံဉ်ပူးဇီးလာကိုနှဉ်ကမာစားလာဖိသဉ် လာအအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့တဂဏတာ်ဇိဉ်ထီဉ်ဇီးအတာ်ကဲထီဉ်ပုးဇိဉ်တာ်ခိဉ်ပုံးအင်္ဂါနှဉ်လဲဉ်

တာ်သံကွာ်လာတာ်ကခီဆာအီးအယိ –

- စွဲယဖိတူးအသူးနှံ၌ ၂၀ အခါ ယအဲ့ခိုင်းမျာယဖိမျာအသူးစ်လဲခို.
- ဒ်သီးအဝဲပိာ်ခွါ မှတမှာ် ပိာ်မှဉ်ကကဲထီဉ်ပုၤတဂၤဝဲန့ဉ်အင်္ဂါလိဉ်ဘဉ်တာ်မနုၤလဲဉ်.

တၢ်ိဳတနဉ်

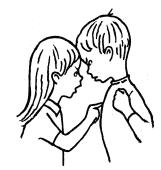
တာ်မာပဖိတဖဉ်ဒိကနဉ်တာ်သိဉ်တာ်သီနှဉ် မှာ်ဝဲလာပကသိဉ်လိအဝဲသဲ့ဉ်တဖဉ်လာကဟ်သူဉ်ဟ်သးဂဲ့၊ဂဲ့၊အင်္ဂါနှဉ်လီး. တာဖြဉ် ပေးလာကဒိကနဉ်တာ်သိဉ်တာ်သီနှဉ် တမ့ာ်တာ်တမ်းယီဒီးတာ်ဟဲ့ဉ်တာ်ကမဉ်နှဉ်ဘဉ်. တာ်ကတိုးလာအမှာ်တာ်ဒိကနဉ်တာ်သိဉ် တာ်သီနှဉ်ဟဲလာတာ်ကတိုးလာအမှာ် "အပျုံအဘိဉ်", အခိပညီပှာလာအမာလိတာ်နှဉ်လီး. တာဖြဉ်ပေးလာတာ်ကဒိကနဉ်တာ် သိဉ်တာ်သီနှဉ်မှာ်ဝဲတာ်သိဉ်လိတာ် …. တာနနဉ်လီးတာ်နှဉ်လီး.

တာ်ဖီဉ်ဃံးလၢကၡိကနှဉ်တာ်သိဉ်တာ်သီ – ခဲရိလမၤအဟံဉ်တာ်မၤကိုးနုံးဖွဲးဖွဲ့ ဟါခ်ီလီး ၄း၃၀ ကိုးနုံးဖွဲးနှဉ်လီး.

တာ်ဟုံ္ခ်တာ်စံခ်ညီခ်ီအေဒီတဖဉ် – ခဲရိလဲအမိနဲအီးဖဲအဟဲက္းစီာ "F" ဆူအဟံခ်ခ်ီဖြိုတမၤအ ဟံခ်တာ်မၤအယ်န္နခ်လီး

တၢ်သိဉ်တၢ်သီဇီးတၢ်လၢအပိ႒်ထွဲထီဉ်အခံတဖဉ်

လ၊ပူးတဝၢခဲလာဉ်အပူး, ပူးကညီတဖဉ်နှဉ်ဘဉ်တါပ၊ဆု၊အီးလ၊တါသိဉ်တါသီတဖဉ်နှဉ်လီး တါသိဉ်တါသီတခါအံးမးစၢးပူးလ၊ပကအိဉ်သကိုးဇီးတဂၤဘဉ်တဂၤဇီးသးခုလ၊တါသဘျ့ လ၊အအိဉ်ဇီးပုၢနှဉ်လီး. ဟံဉ်ဖိယီဖိစ္ခါကီးမ့ါဝဲပူးတဝၢလ၊အအိဉ်ဇီးတါသိဉ်တါသီနှဉ်လီး.

ကျဲအခ်ိဳ႕်ထံးတဘိလ၊ကအို႕်ငီးတါသိ႕်တါသီလ၊အတူးလီးတီးလီးလ၊ဟံဉ်ပူးနှဉ်မှါဝဲနကတဲနဖိတဖဉ်လ၊ တာ်လ၊နမှာ်လါ လ၊နဖိတဖဉ်အအို႕်နှဉ်လီး. တာ်မုာ်လါတဖဉ်အာံးမှာ်ဝဲ တာ်သိဉ်တာ်သီလ၊အပ၊ဆု၊ဝဲတာ်သကဲာ်ပဝးတဖဉ်ငီးပဟံဉ်ဃီအတာ် ဟူးတာ်ဂ်းတဖဉ်နှဉ်လီး.

ပဝဲကိုးဂၤဇဲးပလူးပိဉ်ထွဲတာ်သိဉ်တာ်သီ စဲပတဟ်သူဉ်ဟ်သးအီးအခါစဉ်လဲဉ်လီး. (အစိ – တစူးကါတာ်ကတိုးလာအဂ္ဂၤ, တအီဉ်တာ်လာတာ်အီဉ်သကိုးစားစီးအဂၤ) တဖဉ်လီး. စိတ်အိုဉ်လာပှာတဝာအပူးသကိုး, စဲတာ်တစိကနဉ်ဟံဉ်ဖိယီဖိအတာ် သိဉ်တာ်သီတဖဉ်ကဘဉ်ကွာ်ဆာဉ်မှာ်ဝဲတာ်လာအကပိဉ်ထွဲထီဉ်တာ်အခံတဖဉ်နှဉ်လီး. လ၊ **တါဘျ**၊ တခါကမၤတၢ်တုၤလီးတီးလီးအဂ်ီ၊, ကဘဉ်အိဉ်^{စီး}တၢ်ပိာ်ထွဲထီဉ်အခံတဖဉ်လ၊အဖျါရှဲရှဲပျီပျီနေ့ဉ်လီး. မိၢိပါ တဖဉ်ကဘဉ်မၤလီးတာ်ဝဲလ၊ဖိသဉ်အာံးနှဉ် –

- နှုပ္ပါတာသို့ခဲ့တာသီတာဘျာတဖဉ်
- အာဉ်လီးဝဲလာကဒိကနဉ်ဝဲ
- နာ်ပာၢ်ဝဲတာ်မှာ်တဖို့ကနဉ်တာ်သိဉ်တာ်သီနှဉ် တာ်မနုံးကပိဉ်ထွဲထီဉ်အခံလဲဉ်နှဉ်လီး.

တာ်အဖိအတာ်တဖဉ်လၢကသူဉ်လီးဆီလီးတာ်ဟ်ပနီဉ် ဖီးတာ်သိဉ်တာ်သီလာဟံဉ်ပူး

- © နဖိအသးမ့ာ်ဟုဉ်အခွဲးနှဉ်, ဟုဉ်င်္ဂါဟုဉ်ဘါအီးလ၊ ကပဉ်ဃုဉ်မးသကိးတာ်လ၊တာ်ဆီလီးဟ်လီးတာ်ဘျ၊တဖဉ်နှဉ်တ ကုၤ် အဒိ – ဟ်နီာ်ကစာ်အဟံဉ်ကဆွဲကဆို
- 😊 ဟ်လီးတာ်သိဉ်တာ်သီထဲတစ်းတမ်း, ဘဉ်ဆဉ်ကမ္နာ်ဝဲတာ်သိဉ်တာ်သီလာအဂၢာ်အကျားနှဉ်လီး.
- ☺ မၤလီၤတံၢလၢနကအို}်င္စီးတၢခဲလာ်ကအို်္ခ်စီးအဂ္ဂၢ်ံအကြိုးလၢကဆီဉ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်သို်္ဉတၢ်သီတဖဉ်အံၤလီၤႉ
- © တၢိပိာ်ထွဲထိဉ်တၢ်လူးသံ့ဉ်ခါပတာ်တၢ်သိဉ်တၢ်သီအခံနှဉ် မှၢိဖိသဉ်တဖဉ်ကဘဉ်ဟုံးနှာ့်မူဒါလးတၢ်လးအမၤဝဲအဖီခိဉ် နှဉ်လီး. အဒိ – ဖိသဉ်တဖဉ်မှာ်မၤထိဉ်လီတဲစိအပူးနှဉ်, အခ်ီပညီမှာ်ဝဲအဝဲသံ့ဉ်ကြားဟံ့ဉ်ကဒါကဲ့းစဲ့လာအမၤနာ့်ဝဲ လာကိဉ်ပူးအကျါလာကဟံ့ဉ်စားကဲ့းဝဲလီတဲစိပူးအဂ်ီးနှဉ်လီး.
- © တာ်မှာ်မေးကမဉ်တာ်သိဉ်တာ်သီအံးနှဉ်, ဟုံးနှာ်တာ်ခွဲးတာ်ယာ်အံးလာကမေးလိန္နာ်တာ်လာတာ်အိဉ်သးအဖီခိဉ်တဂုံး. တဲ ဘဉ်အဝဲသူဉ်ဇီးတာ်လာနမေးကမဉ်တဖဉ်တက္နာ်.
- © တာ်ဟ်ပနီဉ်ဇီးတာ်သိဉ်တာ်သီတဖဉ်နှဉ် ကြားမ့ာ်တာ်လာတာ်မးဟိတ်ထွဲအီးသံ့ဇီး အမှာ်တာ်မှာ်တာ်တီတဖဉ်နှဉ်လီး. တာ်က ဘဉ်အီးထိဉ်နှာ်တာ်ခွဲးတာ်ယာ်လာ တာ်ကတဲသကိုးဇီးဆီတလဲအီးအင်္ဂါနှဉ်လီး.

မၤလိသက်ိးတၢ်မၤလိတဖဉ်

ကွဲးလီးတာ်ဘျာသၢခါလၢနဟံဉ်ပူးတက္စ္ပါ•	
D•	_
J•	_
۶۰	_

ခဲအံးစံးဆာတါသံကွါလၢလာ်တဖဉ်တက္၊

- မ့ာ်ယကတိၤတာ်ဒီးယဖိတဖဉ်ရှဲရှဲပျီပျီဘဉ်ဃးတာ်သိဉ်တာ်သီတဖဉ်အံးဝံၤလံဓါ.
- မှါအဝဲတဖဉ်ဟုဉ်ထီဉ်အတါကူဉ်တါဆးလၢအဝဲသ့ဉ်အၢဉ်လီးတအၢဉ်လီးဝဲဘဉ်နှဉ်ဧါ.
- မှါတၢိပိာ်ထွဲထီဉ်တၢ်တ⁸ကနဉ်တၢ်သိဉ်တၢ်သီအစၢတဖဉ်ဖျါရှဲကစီ⁸ေါ.
- မှါပဝဲန်ပမှါပု၊သးပှါလာဟံဉ်ဃီပူ၊တဖဉ်အိုဉ်ကတ်ာ်ကတီ၊ပသးလာပကကဲတာ်နိဂဲ့၊တာ်ဘဉ်နီးပကလဲ၊လာကျွန်ပတဲတာ့ါ
 အသီးသုဓါ.

တာ်ဆဲးကျိုးဆဲးကျာလာအပျိပျိဖျါဖျါဒီးအဖျါရဲ

ဖွဲ့တာ်ကီတာ်ခဲ့အို် ထို်လာဟံဉ်ပူ၊ နှဉ်, ညီနှုံအါတက္နာ်မ်ာ့လာပတအို်င်္ဂီးတာ်ဆုံးကျိုးဆုံးကျာလာအဖျိပျီပျီဖျိဖျိဖျိအဖျိရှဲဘဉ် နှဉ်လီး

ကျဲအို််ခွဲဝဲတဘိဘိဘဉ်ဃးတါ်ဆုံးကျိုးဆုံးကျုလ၊ပကြားနာ်ပၢါလ၊ပကမၤဂဲ့ၤထီဠ်ကျဲလ၊ပကဆုံးကျုဒီးပုၤအဂၤတဖဉ်နှဉ်လီၤ.

- © နိပမ္နါပူးကညီတဖဉ်အသိးထီဘိပဆဲးကျ၊ နီးပူးဂၤထီဘိစဲပမ္နါတကတိုးတါအခါနေတဲ့ နှန်လီး တြဲဆဲးကျ၊နှုန်မှါစဲ တြဲဆဲးကျ၊လ၊တာ်ကတိုး နီးလ၊တအိန် နီးတာ်ကတိုး (တာ်ပူးအနိအတဲ့ တဖဉ်နှန်လီး တြဲဆဲးကျ၊တာ်လ၊တအိန် နီး တာ်ကတိုး (တာ်ပူးအနိအတဲ့) တဖဉ်နှန်ပြဲစဲစိုဝဲတာ်ကစီန်ထဲတတ်နန်ပလီး တြဲဆဲးကျ၊လ၊အိန်နီးတာ်ကတိုးနှန်တမ့်၊ တာ်လ၊ကဘဉ်အာန်လီးတူကိုလိုဝ်နီးတာ်ဆဲးကျ၊လ၊တအိန်နီးတာ်ကတိုးနှန်ဘန်လီး
 - အဒိ ဘဉ်မနုၤနသးထီဉ်လဲဉ်**. ယၤဓါ.** *(ကိးပသူဖးဒိဉ်)* မတၤတဲနၤလၢယသးထီဉ်န့ဉ်လဲဉ်.
- © လ၊တါဆဲးကျ၊အပူၤန္ဉ်ာ, အရုဒိဉ်လ၊နကဘဉ်ကနဉ်တါ်််လဉ်နှဉ်လီၤ. တါဆဲးကျိုးဆဲးကျ၊နှဉ်ကဘဉ်တါ်မၤတၲာတာ် အီးဖဲယတါ်မးမ့ာ်အါလ၊ယကဆိကမိဉ်ဘဉ်ဃး ယကဘဉ်စီးဆ၊တါမနုၤဇီးလ၊ယဟ့ဉ်တါသးစဲပုံၤပုံးလ၊ယကဒိက နဉ်တါလ၊ပုံးတဲယၤနှဉ်လီၤ. ဆိကမိဉ်တါလ၊အဆိဇီးမုံးနာါပါနည်းဇီးတါဂဲ့ဂ်တမဉ်နှဉ်တက္နှဲ့

တာ်သိဉ်တာ်သီလာတာ်ကအိဉ်ဇီးတာ်ဆဲးကျာလာ အဖျဲပျီဖျိဖျဲရှဲ, လာအအိဉ်ဇီးအသူအသဉ်

- ၁. ဃုထာတါကတိုးဖျာဉ်တဖဉ်, တါကလု၊်သီဉ်တဖဉ်, နီါကစါက္၊ဂ်ီးအ ကျိဉ်တဖဉ်လာအကြားအဘဉ်လာနကတဲမျါနတါကစီဉ်တဖဉ်အင်္ဂါန္ဉ် လီး
- ၂. ပားဆုံးလၢကတဲတာ်ကတိၤလၢအဟ်ဒ့ဉ်ဟ်ကမဉ်တာ်, ဒ်အမ္ခာ် "နၤ ထီဘိ" မှတမ္ခာ် "နာနီတဘို" ဘဉ်နှဉ်လီး
- ၃. အိုန်လၢခဲ့ခါအဆးကတိၢိဳင်းတဘဉ်ဟဲစိုာ်နုာ်လီးတာ်ကတိုးသကိုးတာ် လာအအိုန်င်းတာ်အဲ့န်လိုာ်ဆီးကဲ့နီးတာ်တဲသကိုးတာ်လာတာ်တယ့်န်လီး ဘန်လီးအါနံန်အတိုာ်ပူးနှုန်လီး.
- ၄. သံကျွာ်ပူးအဂၤတဖဉ်လာမှာ်အဝဲသူဉ်နာ်ပာာ်နတာ်ကစီဉ်တဖဉ်ဧါနူဉ်တ ကျာ်
- ၅. မၤလီးတံာ်လၢၦၤအဂၤတဂၤနာ်ပၢာ်နတာ်ကစီဉ် (ညီနှစ်ပတနာ်ပၢာ်ၦၤအ ဂၤတဂၤအတာ်ကတိၤဖဲပမ့ာ်နာ်ဟူအဝဲသ့ဉ်တဲတာ်အခါဒဉ်လာ်ဘဉ်နှဉ် လီး.)

ဃှာ်ဖီးဖိသဉ်တဖဉ်....

- ၁. အိုဉ်ဘူးဇီးအဝဲသူဉ်တဖဉ်တက္နာ်. အဝဲသူဉ်တနာ်ပားတာ်လၤ "တာ်ဇ္ခဉ် စားအယံး" ဘဉ်နှဉ်လီး.
- ၂. မ့ာသန္နာန္ အို ခွဲဖိမိသဉ်အမ်ာချံထံဉ်နာအပတိုးလာနကက္ခွာအီးလာမ်ာ ချံဆူမာချံအင်္ဂါန္နာ်လီး

သှဉ်နိုဉ်ထိဉ်လ၊တဂ်ဆဲးကျိုးဆဲးကျ၊မှါတဂ် တဲတဂ်ဒီးတဂ်ကနဉ်တဂ်နှဉ်လီး. ဖဲပတဒိက နဉ်ပဖိတဖဉ်နှဉ်, ပတဆဲးကျိုးဆဲးကျ၊ဒီး အဝဲသှဉ်ဘဉ်နှဉ်လီး.

ပကမၤထွဲသကိုးတ႞ဟုဉ်ကူဉ်တဖဉ်အံးဇ်လဲဉ်...

တါဟ့ဉ်ကူဉ်တဖဉ်လာမိါပါတဖဉ်အင်္ဂါ – တါကနဉ်တါသိဉ်တါသီ

- ၁. အဲခ်နဖိတဖဉ်ဖဲနမ့်ာ်တသးဖုံလာအဝဲသူ့ခ်အတာ်မာအခါအခ်လာန့်ခ်တက္နာ.
- ၂. တၢ်သိဉ်တၢ်သီတဖဉ်ကဘဉ်ကြားဇီးဖိသဉ်အသးနှံဉ်နှဉ်လီၤ.
- ၃. ကဲန့်ာတာ်အဖိအတာ်လာအဂ္ဂၤန္နာ်တက္နာ်. ဖိသဉ်တဖဉ်မၤလိန္နာ်တာ်အဂ္ဂၤကတာဂ်ခ်ီဖြိတာ်လာအထံဉ်ဝဲန့ဉ်လီး. တမ့ာ်လာတာ်လာအထံဉ်ဝဲအဖီခိဉ်န့ဉ်ဘဉ်.
- ၄. ဖဲနဖိတဖဉ်မၤတါဂ္ၤတမံၤမံၤအခႇ ဒူးသ့ဉ်ညါအီၤန္ဉ်တက္၊်. ဒ်န္ဉ်အသိးဒူးနှဲဉ်နတါဘဉ်သးခီဖြိတါဒူးနှဲဉ်အဒိ အတာဒ်အမ့ာ်တါနံးကမှံတဖဉ်နှဉ်တက္၊်.
- ၅. ကျဲလၢနကဟ္္နာ်နဖိတဖဉ်တာ်သိဉ်တာ်သီန္ဦ <u>တကြား</u> ဒီးသန္းထီဉ်အသး လၢနတာ်ဟ်သးလၢကတီးအံးဘဉ်န္ဉါလီး. တာ်မာအသးထီဘိဒ်သိးသီးဒီး တာ်ထဲသီးတုံးသိုးတဖဉ်နှဉ်မှာ်ဝဲတာ်ပညိဉ်တဖဉ်နှဉ်လီး.
- ၆. အိဉ်ဇီးတါသးစူးတက္နာ်. ဖိသဉ်တဖဉ်မၤလိန္ဒါတာ်လာအတာ်ကမဉ်နှဉ်လီး.
- ၇. မုၢိလၢ်တၢ်အဂ္ဒၤကတၢၤ်လၢနုဖိတဖဉ်အအိုဉ်တက္နာ်.
- ၈. ဖဲနတ်တာ်လၢနဖိအခါ, မၤလီးတံာ်လာအဝဲကနာ်ပၢာ်နာနေ့ဉ်တက္နာ်.

သ္ဉါနီဉ်ထီဉ် –

တဘဉ်ပျဲနသးအင်္ဂါအဘါစါတဂ္ဂၤ… တဘဉ်မးတါဖုဉ်ထံဉ်ဖုဉ်ထီဒီးမၤတါထဲသိးတုၤသိးတက္ဂါ. ခီဖျိလၢပမၢပဖိတဖဉ်ဒိကနဉ်တါသိဉ်တါသီအဃိ, ပမၤအါထီဉ်န့ါအဝဲသ့ဉ်အတါခွဲးတါယာ်တဖဉ် လာအတါမၤနားခါဆူညါအဂ်ီးလီး.

Materials based on the Parent Institute for Quality Education Program in California

QUESTIONS PARENTS MIGHT ASK AT THE PARENT TEACHER CONFERENCE

At what grade level is my child reading <u>and</u> doing math? How is she/he doing in relation with the others in his class?

Can you show me samples of grade level work and compare them to actual work that my child can do?

Have you observed any evidence of learning problems in my child? If you have, what should I do to make sure that these problems are evaluated (tested) and special help provided to help resolve these problems?

How much time should my child spend doing homework each day?

What can I do at home to help my child with their homework or school work?

What programs and services are offered by the school that can help my child overcome difficulties (tutoring, glasses, etc.) or to help them get ahead (GATE)? How can I enroll my child in these programs?

WHEN AND HOW SHOULD I CONTACT THE TEACHER?

Parents should establish contact with the teacher at the beginning of the school year, before a problem develops. An encouraging note, or simply a cheery "hello" will help establish rapport. In addition to this, there are times when a parent has the responsibility to contact a teacher. Some of those times include:

- When I want to know more about my child's academic achievement.
- When my child's grades have gone down without explanation.
- When my child's attitude towards school has become negative without explanation.
- When a special problem or concern at home may be causing my child to behave out of character.
- When my child is having behavior problems in class or on the playground.
- When I have a concern about a book or other teaching material used in the classroom.
- When I need clarification about the school's learning objectives.
- When I don't understand the teacher's grading methods.
- When my child never seems to have any homework (but is at the age where he/she should).
- When I would like to visit the classroom.

(Source: "Pop Quiz: 20 Questions Parents Should Ask about Their Children's School". Linda Page, Manager of Education Policy).

PARENTS PARTICIPATION IN THEIR CHILDREN'S EDUCATION

participants on the Parents as active

school decision

making

Volunteering

Requesting School Services and Programs

Parent-Teacher Conference

about the quality of Parents as vigilant Parents as first their children's education

teachers

RECOMMENDATIONS ABOUT HOW TO DISCIPLINE A CHILD

- Consider the age and stage of development of your child when you tell him/her how to behave.
- Set limited rules and tell your child clearly and precisely what you expect of him/her according to his/her age.
- Don't keep repeating to your child instructions you have already given him/her, but take action when he disobeys.
- When you threaten to discipline your children and do not follow through, you are teaching them not to listen to you.
- Be a model of the attitudes and behavior you want your children to imitate and learn.
- Reward good behavior, but avoid using rewards such as money, sweets or presents. Keep in mind your children need your attention. If they do not feel they can get it when they are good, they will attempt to get it by misbehaving.
- Don't overemphasize poor behavior, but never accept destructive or injurious behavior.
- Punishment does not have to be severe, but should always be consistent; keeping promises made as to consequences.
- When your child misbehaves, don't insult him/her. Verbal abuse can do more harm than physical blows.
- Parents do not have to agree at all times how to teach their children, but they must always appear united when setting rules.
- Spend time with each of your children, taking advantage of every available opportunity.
- Respect your children so they learn to respect you.

Rod Rodriguez - San Diego County Mental Health Department

တာ်သံကွာ်တဖဉ်လာ မိာပာ်တဖဉ် ကသံကွာ်စဲ မိာပာ်ကိုသရဉ်တာ်အိုဉ်ဖိုဉ်

ယဖိဖးလံ<u>ာ် ဖီး</u>ဒွာတာ်ဇွာလာအအိဉ်ပုံးတီးအခါနှဉ်လဉ်. အဝဲပိဉ်မှဉ်/ပိဉ်ခွါအတာ်ရှလိဉ်ဖီးပုံးအဂၤတဖဉ်လာတီးပူးနှဉ်အိဉ်ဖ်လဉ်.

မ့်၊နဒုးနဲဉ်ယၤလၢကိုအတၢ်မၤအတီၤပတီ၊အဒိတဖဉ်ဒီးထိဉ်သတြီးအီၤလၢလံာ်လၢယဖိ တဖဉ်မၤဝဲသ့နိုါကိ်ါကသ့ဓါ.

မ့်၊ နထံဉ်ဘဉ်တါ်အူဉ်သးတမံးမံးလၢယဖိအိဉ်ဇီးတါမၤလိတါအတါဂ့်၊ကီတဖဉ်ပါ. မ့်၊အိဉ်အယိ, မ့်၊ယကဘဉ်မၤလီးတံ၊လာတါကီတါခဲတဖဉ်အံးဘဉ်တါသမံသမိး (သံကွာ်သံဇီး) ဇီးတါမၤစၢၤလီးဆီအိဉ်တမံးမံးလ၊ ကယ္ဉ်လီးတါဂ့်၊ကီတဖဉ်အံးပါ.

တနံးဘဉ်တနံးယဖိကြားသူတါဆာကတိါလာကမာကိုအဟံဉ်တါမာအင်္ဂါထဲလဲဉ်.

ဒ်သီးယကမၢစၢၤယဖိလၢအဝဲသ့ဉ်အဟံဉ်တါမၤ မဲ့တမ့်၊ ကိုအတါမၤအဂ်ီ၊ ယမၤတါမန္ဒၤသလၤဟံဉ်နှဉ်လဲဉ်း

်းသီးယဖိတဖဉ်ကမာနားတာ်ကီတာ်ခဲတဖဉ်အင်္ဂို ကိုဟ့ဉ်တာ်ရဲဉ်တာ်ကျုံးဒီးတာ်မာစား (တာ်သိဉ်လိစားတာ်, မဲဉ်ထံကလားဒီးအဂၤတဖဉ်) မနားလဲဉ် မဲ့တမ့ာ် မာစားအီးလာကမာ နှာ် (GATE) လဲဉ်း ယဆုံးလီးနှာ်ယဖိတဖဉ်အမီးလာတာ်ရဲဉ်တာ်ကျုံးတဖဉ်ကသွစ်လဲဉ်း

ယကဘဉ်ဆဲးကျာကိုသရဉ်အခါဖဲလဲဉ်ဖီးစ်လဲဉ်.

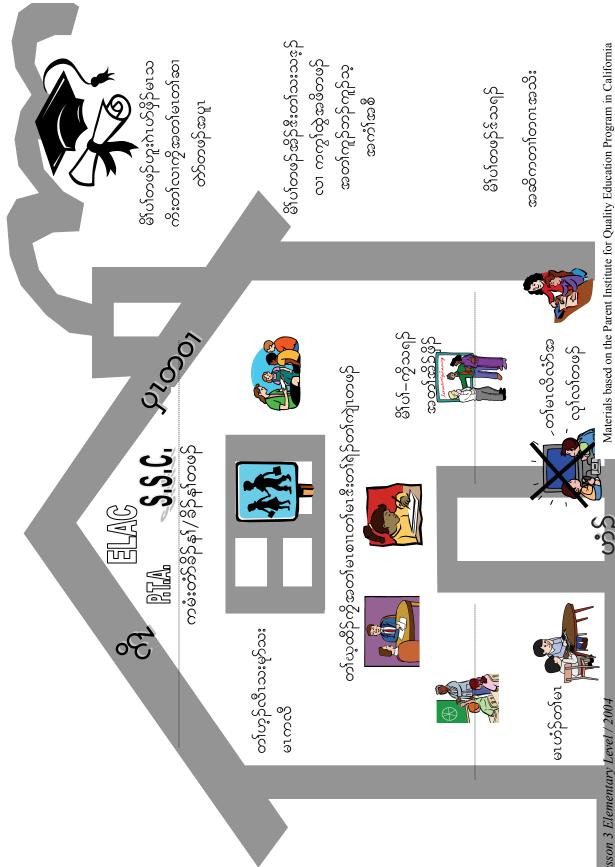

မိါပါတဖဉ်ကဘဉ်ရဲဉ်ကျွဲ၊လာကဆဲးကျ၊ ဇီး ကိုသရဉ်ဖဲကိုစးထီဉ်သီ, တချူးတါကီတါခဲအိဉ်ထီဉ်ဘဉ်အ ခါန္နဉ်လီး. တါကွဲးဟ့ဉ်ဂါဟ့ဉ်ဘါ, မဲ့တမဲ့၊ တါကွဲးဆဂဂ္ၤဆဝါ "ဟဲလိ" ယိယိဖိန့ဉ်ကသူဉ်ထီဉ်ဝဲတါ မၤသကိုးတါအင်္ဂါလီး. အါနန်အန္နဉ်, တါဆာကတီါအိဉ်ဝဲလာမိါပါအိဉ်ဇီးမူဒါလာကဘဉ်ဆဲးကျာကိုသ ရဉ်နန့်င်လီး. တါဆာကတီါတဖဉ်အကျုံပဉ်ယှင်ဇီး –

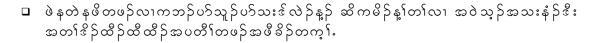
- ဖွဲ့ယအဲ့ နိုင်းသုံ့နည်း၏ထီန်ဘန်ယးယဖိအတာမ်းလိမ်းစိုးအတာ်လုံးထီနီလုံးထီအခါ
- ဖွဲ့ယဖိအပတို်လီးဆူတါဖိုလာလာတအိုခိုင်းတုဂ်ုလာတာရှဲပွားဆီးသ
- ဖွဲ့ယဖိအတာ်ဟိသူဉ်ဟိသးလာကိုအဖိခိဉ်အိဉ်ထိဉ်လာအတဂ္ဂးတကပၤလာတအိဉ်⁸းတာ်ဂ်ာလာတာရှဲ ပူးအီးသဲ့ဘဉ်နှဉ်လီး
- ဖွဲ့တာကြီတာခြဲလီးဆီ မဲ့တမ့်၊ တာဘြဲယိဉ်ဘဉ်ဘိုလ၊ဟံဉ်တဖဉ်အယိ ယဖိတ်သူဉ်တ်သးလ၊အတဂ္ဂၤ တဘဉ်အခါ
- ဖွဲ့ယဖို့အို ဦဇီးတုံဟိုသူ၌ဟိုသူ့အတုံကီတုံခဲ့လူတီးပူး မဲ့တမဲ့ လူတုံဂိုးလိုဘိုလှုံပူပူအခါ
- ဖွဲ့ယဏ္ဍိုင္စီးတြဲသံက္ခါဘုပ္ခ်ိုယူးအတြဲကိုတြဲစလျတီးပူး မ့တမ္နာ လျတ္သြဲဂ်ဲးလိုာက္ခ်ပ္ခိုပူးအခါ
- ဖွဲ့ယအို သို့တော်သံကွန်ဘဉ်ယးလိာတဘဲ့ ခဲ့တမ့်၊ တြံသီတြံသီအပီးအလီလ၊တြ်စူးကါအီးလ၊ တီးရးပူးအခါ
- စွဲယလိုဉ်ဘဉ်တာရှဲပွားဇူးနာ်ပာ၊်ယာအါထီဉ်ဘဉ်ဃးကိုအတာမြာလိအတာ်ပညိုဉ်အခါ
- ဖွဲ့ယတနာ်ပၢဂ်ကိုသရဉ်အတဂ်ဟ့ဉ်အတီးပတိဂ်အကျိုးအကျဲတဖဉ်အခါ
- စွဲယဖိတဖဉ်ဖျုံလ၊တအိုဉ်ဇီးဟံဉ်တာ်မၤနီတမံးဘဉ်အခါ (ဘဉ်ဆဉ်အိဉ်စွဲအသးနှံဉ်လ၊အကြားအိုဉ် ဇီးဟံဉ်တာ်မၤအခါ)
- စယအဲ့ နိုးလဲးဟးကွၢ်တၢ်မးလိမၢနိုးအခါ

(Source: "Pop Quiz: 20 Questions Parents Should Ask about Their Children's School". Linda Page, Manager of Education Policy).

မိုးပါတဖန်အတာ်ဟ်သည်ပေသက်းတာ်လာအဖိအတာ်ကူဉ်ဘန်ကူဉ်သံ့အပူး

Handout Lesson 3 Elementary Level / 2004

- □ ပဉ်လီးနှုံတာသိဉ်တာ်သီလးတာ်ပဉ်ပနီဉ်အီးေဒီးတဲ့ ဘဉ်နဖိရှဲ ရှဲ ပျီပျီဒီးလီးတံာ်လီးဆဲးလးအခဲသေ့ဉ် အသႏနံဉ်ထဲ အံးအဖိခိဉ်နမှာ်လါတာ်မနှာလဲဉ်နှုဉ်လီး
- □ တဘဉ်တဲဝံးတဲက္၊ တန်္ခြဲလီးလၢနဟ္္ခ်လီးတ္၊်လံနဖိတဖဉ်ခဲဆံးခဲဆံးဘဉ်ဇီးဖဲအဝဲသ္ခို တစိကနဉ်ဝဲအခါဟံးနှုံအရှသိဉ်က္၊သီက္၊အီးတက္၊်
- u ဖဲနတဲပျုံးနှဖိတဖဉ် ်ေသိႏကအို ဉ်ဇီးတၢ်ဇိကနဉ်ဇီးနှမ့္ဂါတမၢပိဉ်ထွဲ အီးဘဉ်အယိ, မေ့ာ်နှသိဉ်လိ အီး င်္ဒသိးတဘဉ်ကနဉ်နုးဘဉ်နှဉ်လီး.
- □ ကဲန္ဂ်ကၢ်ဴၖိတၢ်တဲဂ်လ၊ န္ဂ်ကၢဴၖိဂ္၊တဲဂ်ဘဉ်လ၊ တၢဴပဉ်သူဉ်ပဉ်သးေး တၢဴတၢဴသကဲဂ်ပဝးလ၊ နအဲဉ်ၖိးမၢနဖိတဖဉ် မၤပိဂ်ထွဲ ဒီးမၤလိဝဲန္ခင်တက္၊်.
- ဟ္ ဉ်ခ်ိဉ်ဖးဖဲနဖိတဖဉ်အသကဲဉ်ပဝးဂဲ့၊အခါ, ဘဉ်ဆဉ်ဟးဆွဲးတ\်ဟ္ ဉ်ခ်ဉ်ဖးေနြးမွှေ စုံ စုံ တ\်ဆုံ ကို ညီလိုဉ်တဖဉ် မှ တမေ့ ် တ\်ဟ္ ဉ်တဖဉ်နှေ့ဉ်တက္ ် ပော်သူဉ်ပဉ်သးလ၊ နဖိတဖဉ် လိုဉ်ဘဉ်နတ်ကွ\် ထွဲ ကဟု ကယဉ်နှေ့ဉ်တက္ ် အဝဲသွဉ်မ့် ဂါတတု ် ဘဉ်ဝဲ လ၊ အဝဲသွဉ်မ၊နေ့ဂါဝဲတသွဲ ဖဲအပဉ် အသႏဂဲ့၊ဂဲ့၊ အခါအယိ, အဝဲသွဉ်ကဂုဉ်ကျဲးစားမ၊နေ့ဂါဝဲစီဖျိတ်ပြောသူဉ်ပဉ်သးလ၊ အတဂဲ့၊ဘဉ်နှေ့ဉ်လီ၊.
- □ တဘဉ်သးစဲ အါတလ၊လ၊အခဲသေ့ ဉ်အတၢ်ပဉ်သူ ဉ်ပဉ်သးလ၊အတဂ္၊အဖီ ခိဉ်တဂ္၊, ဘဉ်ဆဉ်တဘဉ် တူဂ်လိဉ်အခဲသွဉ်အတၢ်ပဉ်သူ ဉ်ပဉ်သးလ၊အကမၤဟးဂီးတာ် မဲ့တမ်္၊ မၤဘဉ်ဇိ ဘဉ်ထီးတာ်နှဉ်တဂ္၊
- □ တါဟ္ ဉ်တၢ်ကမဉ်တဖဉ်တဘဉ်နးတလၢဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ်ကြားလဲၤအသးတပယူဉ်ယီလီၤ, တီဇီးတၢ် အားဉ်လီၤတဖဉ်ဇီးနှမ့်ကြဲဇီးအားဉ်လီၤတၢ်တမံးမံးနှဉ်နကဘဉ်မၤထွဲ အီးလီၤ.
- u ဖွဲ့နှဖိတဖဉ်မ၊တဂ်တလိၤတဘဉ်နှဉ်, တဘဉ်တဲ့ဆါမ၊မွဲဉ်ဆူးအီးတဂ္၊ တင်္ဂကတိုးနှဉ်မ၊ဆါတြာသံ့ အါနှုံးတော်မ၊ဆူးမ၊ဆါလ၊နှီဂ်ခ်က္ဂ်ဂ်ိဳးနှဉ်လီး
- □ မိၢ ဂ်ဂလ္ခ်လဘဉ်သးလီးပလိဂ်ကိုးဆးကတီၤလးကဘဉ်သိဉ်လိအဖိန်လဲဉ်, ဘဉ်ဆဉ် ဖဲအစဲသံ့ဉ် ပြလ်ပီး တာသိဉ်တာ်သီအခါအစဲသံ့ဉ်ဈါလးကဘဉ်အိဉ်ယူလိဂ်ဖိးလိဂ်အသးလီး.
- ရူးကါနတာ်ဆားကတီးလာနဖိတဂၢစုဉ်စုဉ်အင်္ဂို, ဟုံးနှုံးတာ်ခွဲးတာ်ယဉ်တခါခါဖဲ့ အအို ဉ်ထီဉ်တဘျို့
 လာလာန့်၌တက္နာ့်,
- 🗖 ပဉ်ကဲနဖိတဖဉ်ဒ်သိုးအဝဲသဲ့ ဉ်ကမၤလိလၢကပဉ်ကဲနာအဂ်ီါန္ဉ်တက္ ႞.

Rod Rodriguez - San Diego County Mental Health Department